

1511

M. N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA
Hírlap-Könyvtár
Növekedéskönyv

1902. 1106. sz.

1902.

A MI LAPUNK

Tájékoztató
szám.MAGYARORSZÁG ÖSSZES IPAROSAINAK ÉRDEKEIT SZOLGÁLÓ HETI KOZLÓNY
S AZ IPARTESTÜLETEK HIVATALOS LAPJA.Előfizetési ár:
Egész évre . . . 4 korona.

MEGJELEN MINDEN SZOMBATON.

Előfizetési ár:
Félévre . . . 2 korona.

Főelős szerkesztő: Babós Elek. — Társ-szerkesztők: Lábdy Antal és König S. — Kiadja a szerkesztőség.

Szerkesztőség: Szeged, Csekonies-uteza 1.,
ahová a kéziratok küldendők.Kiadóhivatal: Szeged, Kárász-uteza 7.,
(Braun János hangszerkészítő,) ahová a pénzek küldendők.

HETI NAPTÁR.

1902. augusztus 31-től szept. 6-ig. (Az évnek 36. hete.)

Augusztus 31. Vasárnap: Rajmund.

Szeptember 1. Hétfő: Egyed.

2. Kedd: Jusztus.

3. Szerda: Mansvét.

4. Csütörtök: Rozália.

5. Péntek: Jusztus.

6. Szombat: Zakariás.

Szept. 1. Vörös kereszt és Bazilika sorsjegyek húzása.

5. 3%-os osztrák földhitelintézet zálog sorsjegy II.
kibocsátás húzása.

„A MI LAPUNK“

a legolcsóbb és egyedül igazi iparos-
lapja hazánknak!

„A MI LAPUNK“

nem az ígéretek, hanem a tettek
mezején fog mozogni.

„A MI LAPUNK“

szerkesztői és munkatársai majdnem kizá-
rólág iparos körökből valók.

„A MI LAPUNK“

az iparos osztály és személyzetének nélkülöz-
hetlen közlönye leend, mert oda fog töre-
kedni, hogy felvilágosítsa és egyengesse a
munkaadók és munkások közötti ellentéte-
ket; kimutassa érdekeik kölcsönösségét.

A szerkesztők szava.

Tisztelt iparos-társaink!

A midőn „A Mi Lapunk“-at életre hívni elhatároztuk, végét akarjuk szakítani ama sok szárnypróbálgatásoknak, a melyek unos-untalan fölbukkannak az ugynevezett iparirodalom terén; végét akarjuk szakítani azon föltevésnek, mintha bárki is — jölehet egyéb foglalkozás hiányában — hivatva volna hazánk annyi bajjal küzdő iparosságának érdekeit képviselni a nélkül, hogy velünk érezne, közöttünk élne, a mi bajainkat ismerné s az iparos-osztályt az őt megillető tiszteletben részesitené: nekünk lapot írjon, tanácsokat adjon és tegye ezt önös számításból és csak azért, hogy mihelyt jobb helyzet kínálkozik számára, tőlünk elforduljon.

Minket, a kik „A Mi Lapunk“-at életre hívni elhatároztuk, nem vezérelnek hasonló körülmények és célok: valamennyiünknek meg van a tisztességes ipara s így kenyere is. És hogy mégis reá szántuk magunkat erre a fárasztó, felelősséggel járó munkára, arra pusztán a mi saját s így azon iparosság érdekeinek szolgálata készített, a melyhez mi is tartozunk.

Az élet iskolája arra tanított meg bennünket, iparosokat, hogy nagy érdekek, nagy célok csak összetartással valósíthatók meg.

A mi, hazánk iparosainak érdekei pedig ilyenek!

A csehrendszer eltörlése és az 1884. évi XVII. törvényzikk megalkotása közötti időszak bizonyon rombolást vitt véghez a hazai iparban: szétrombolta a szakmánkénti társulatokat, kiszolgáltatta prédául a kisipart a leselkedő tőkének s rázúdította a kontárságot a tanult iparosokra. E nagy pusztuláson megrémültek még azok is, a kik néhány évvel előbb jónak látták a százados multtal bíró, a tűzpróbát már kiállott korlátokat lerombolni s az üzérkedést és kontárságot a tisztas ipar torkára szabadítani.

Hány iparág, hány tanult iparos lett ennek az elméleti próbálgatásnak áldozata!?

Az intéző körök elvégre is belátták a „szabadelvűnek“ minősített munkájuknak balsikerét; belátták, hogy a mit ők alkottak, még a szaba-

cés.

dosságon is tul tesz és az iparos-osztálynak rohamos sülyedésén okulva, meggyőződtek róla, hogy annak határt kell szabni — megalkották a ma érvényben levő ipartörvényt.

Ez által elismerték azt, hogy a hazai ipar védelemre szorul és meg lett az 1884: XVII. törvényezikk.

E hajlékony törvény alapján szervezett ipartestületi intézmény megadta ugyan az alkalmat az érdekeink védelmére való helyi tömörülésre, de ez magában még nem elég s az ország összes iparosainak czélirányos együttműködésére és tömörülésére van szükségünk, melyivel az ország minden részében széttagoltan működő iparosok a közös czél megvalósítására egyöntetűen törekedhessenek.

Ilyen czélt volnának hivatva szolgálni az ipartestületi országos gyűlések is, de ezek működése — szervezetőknél fogva — nem kielégítő, mert azokon csak az ugynevezett nagyobb s így ritkább „közérdekű“ ügyek tárgyaltnak, míg a *mindennapi* bajainkban tanácstalanul állunk s a magunk jó vagy helytelen belátására vagyunk hagyatva.

Mi, a kik iparunkban megöregedtünk és magunk is a társadalom derekát képező kisiparosokhoz tartozunk, lehetetlennek tartjuk, hogy az egy milliót megközelítő, *ma már nagyobb részt a közműveltség fokán álló kézműiparoság a szellemi tápot nélkülözhesse*, hogy egy minden irányban független, pusztán csak hazánk kisiparosainak érdekeit képviselni és előmozdítani törekvő és egész lényében iparos lap szükségességét be ne lássa, azt ne támogassa.

S bár e téren éppen nem hiányoznak családosteljes tapasztalataink, azokat nem írjuk iparostársaink közönyének rovására, hanem az eddigi lapok helytelen irányának tulajdonítjuk s tapasztalatainkat ezuttal arra használjuk föl, hogy mindazt, a mi a hasonló törekvések sikerét akadályozta: hasábjainkról kikuszóbjújk, a hiányokat pedig pótoljuk. Ilyen akadályok, hiányok lehettek és voltak a létezett és megszűnt iparos lapoknál: a tulságosan helyi érdekű színvonal, a melyen mozogtak, továbbá személyeskedő és töredek érdekeit szolgáló szereplések.

Azért a „A Mi Lapunk“-at szövetségi alapon indítjuk meg, miáltal oly szervezetet adtunk neki, hogy az a mi hibánkból ne juthasson elődei sorsára, hogy ne függjön annak főnnállása s tartalma *egyesek szeszélyétől, sem a szerkesztők, sem a kiadók ráltakozható helyzetétől*. Ezen szervezet által véljük utját állani annak is, hogy a lap hivatását szem elől ne téveszthesse, hogy annak tartalmára *sem egyesek, sem semmiféle rállalat, testület, társulat vagy hatalom önző befolyást ne gyakorolhasson*.

Hogy ezt elérhessük, főelvül tűztük ki minden személyes érdekű vagy vonatkozású közleményeknek — *legyenek azok dicsérők vagy leszólók* — hasábjainkról való száműzését.

„A Mi Lapunk“ egész tartalma *kizárólag a hazai és főleg a kisipart érdeklő ügyeket fogja szolgálni*, mire nézve bővebb tájékozást nyújt a lap beosztásának tervezete. Főtörekvésünk lesz a *szigoru tárgyilagosság*; igyekezni fogunk lehetőleg rövid, de annál tartalmasabb, tanulságosabb közleményt nyújtani olvasóinknak.

Ezek után még csak azt említjük meg, hogy „A Mi Lapunk“ vezérelve leend harczolni nemcsak a hazai kisiparosok érdekeiért, hanem igyekezni fog a munkaadók és munkások közötti jó viszonyt is istápolni, mindkét fél érdekeit egyenlő védelemben részesíteni; *kimutatni érdekeik közösségét*.

Az önálló vámterület szervezéseért, a rabipar szabályozásáért, az országos vásárok, valamint a határt nem ismerő kontáripár rendezése-, korlátozása- és beszüntetéseért, a házalás eltörléseért fogunk sikra szállani érveléseinkkel.

„A Mi Lapunk“ beosztása a következő:

1. *Heti naptár*.

2. *Hivatalos rész*. Mint az ipartestületek hivatalos közlönye, közölni fogunk: az ipartestületek beléletét érintő közérdekű közleményeket, mozgalmakat és határozatokat, valamint a békeltető bizottságok által hozott s összeségünkre tanulságosabb határozatokat.

3. *Heti szemle*. E rovatban foglalkozunk majd az általános érdekű hazai és külföldi ipari mozgalmakkal, nevezetesen: az **önálló magyar vámterület létesítéseért** fogjuk latba vetni minden erőnket.

4. *Iparczikkek ismertetése*. E rovatban ismeretjük azon iparczikkeket, a melyekből nagy a hazai kereslet, de a melyeket részben vagy egészen jelenleg még a külföld fedez.

5. *1884: XVII. t.-cz*. Ezen rovatban foglalkozni fogunk a törvénynek szószerinti közlése mellett nemcsak a miniszteri indokolásokkal, hanem tételenként reá fogunk mutatni a gyakorlatban észlelt hiányokra is és fölhívjuk az intéző köröknek figyelmét mindazon körülményekre, melyek a helyzeten javítani hivatvák.

6. *Közérdekünk*. E rovatban közölni fogjuk azon elvi határozatokat, a melyek nézeteltérés tárgyat képezve, III-ad fokban hozatnak s azon miniszteri rendeleteket, melyek iparügyekre vonatkoznak.

7. *Szövetkezeti ügyek*. Utmutatóval, tanácsal óhajtunk hozzájárulni a szövetkezetek alakításához, hogy a kisipart károsító tőkével eredményesen versenyezhesünk.

8. *Iparpártolás a gyakorlatban* czim alatt ismeretlni fogjuk a hazánkban főnnálló iparpártolási szövetkezetek üdvös működését és szervezetét, de egyszersmint leplezetlenül föltárjuk

a „hazai ipar-pártolás“ jeligeje alatt egyesek által *elkövetett visszaéléseket*, a melyek iparosainkat károsítják.

9. *Találmányok és szabadalmak.* Állandó rovatot vezetünk az iparérdekű találmányok és azok szabadalmairól s a mennyiben módunkban lesz, azokat ábrákkal fogjuk megismertetni.

10. *Vállalatok és árlejtések.* E rovatban kellő időben közölni fogjuk a hazai iparérdekű vállalatokat, azaz iparcikkre vonatkozó pályázatokat az országon minden vidékéről.

11. *Hírek* cím alatt közölni fogjuk a leginkább iparos-érdekekre vonatkozó, országra szóló eseményeket rövid kivonatban.

12. *Kérdések és feleletek.* E rovat az iparosokat érdeklő és azoktól hozzánk intézett kérdéseket és feleleteket fogja tárgyalni.

13. *Munkaközvetítés.* Állandó figyelemmel leszünk az iparos munkakereslet és kínálatra, mely célból nemcsak az országos munkaközvetítő irodával, hanem az ország valamennyi ipartestületével óhajtunk szakadatlan összeköttetést fõntartani.

14. *Szerkesztõi üzenetek.*

15. *Országos vásárok.* E rovatban nyilvántartjuk az összes hazai országos vásárokat kéthetenként előre.

16. *Beszerezési források.* E rovatban fogjuk közölni azon ajánlható hazai beszerzési forrásokat, a melyek az iparosokat érdeklik és kijelentjük, hogy ha az általunk ajánlott cégek bármelyike is szabálytalanságot követne el, ugy azt a velünk közlendõ esetek nyomán igazolásra fogjuk fölhevni és az iparosságnak e téren is segédkezésére óhajtunk lenni.

17. *Tárcza.* E rovatban oly, az iparos életbõl meritett tárczacikkeket fogunk közölni, a melyek alkalmasak az ifjabb iparos nemzedék õnézetét, erkõlcsi erejét nevelni, gyarapítani.

18. *Hirdetések.*

Ezekkel fõbb vonásokban tájékoztuk iparos-társainkat ugy a lapunk szellemi iránya, mint tartalma iránt, most már tisztelt iparosainknak értelmesb osztályán van a sor, *hogy ezen, terjedelemre és olcsóságára nézre is új uttorõ vállalatot fölkarolják és megadják hozzá a kellõ szellemi és anyagi támogatást.*

A midõn a kiadóhivatalnak mondani valóját is a t. ipartestületek, szövetkezetek és iparostársainknak figyelmébe ajánljuk, maradtunk iparostársi üdvözléssel a szerkesztõség:

Babós Elek,

felelõs szerkesztõ, kõtészõ-gyáros, volt ipartestületi jegyzõ.

Labdy Antal,

kõtörvényhatósági bizottsági, kereskedelmi és iparkamarai tag, az ipartestület elnöke

König S.,

volt iparhatósági biztos, s temesvári kereskedelmi és iparkamarai tag, magánhivatalnok társ-szerkesztõk.

Kiadói szó.

„A Mi Lapunk“ szerkesztõsége az elõbbi sorokban kifejtette azon fõladatoknak egy részét, melyeknek megoldására vállalkoztunk és melyek az iparosságot leginkább érintik.

De „A Mi Lapunk“-kal kapcsolatosan oly feladatokat is tûztünk szemünk elé, a minõkre eddig sem az állam, sem a társadalom, sem ipartestületek vagy egyéb iparpártoló körök nem gondoltak, vagy ha gondoltak, nem álltak vele elõ mint kezdeményezõk, mert bizonyára hiányzott az összmûködéshez megkivánt legelemibb feltétel: a *vállalkozó szellemmel párosult terhes munka- és áldozatkészség.*

Országra szóló nagy alkotás létesítéséhez mi is gyengék vagyunk, és a nehéz munkát meg sem kezdtük volna, ha minket azon remény nem táplálna, nem buzdítaná egész lényünket, hogy nemcsak maguk az iparosok nagy részét képezõ testületek és társulatok, hanem a nemesb érületû, a közéletben szereplõ vezérferfiak és iparbarátok is fogják támogatni azon törekvésünket, mely az iparos osztálynak mûvelõdését és istápolását és ezzel karöltve, még egyéb anyagi elõnyök nyújtását is czélozza.

Az elõfizetési díjat **egész évre 4 korona** — eddig még nem is hallott csekélységben állapítottuk meg, hogy módot nyujtsunk szerényebb viszonyok között élõ, de eléggé mûvelt iparostársainknak is ezen részükre irt és érdekükben fáradozó szaklapot járítani.

„A Mi Lapunk“ azonban ezen összeg ellenében nemcsak azon lesz, hogy szellemi táppal gazdagítsa a magyar iparosságot, hanem oly alkotásokat óhajt létesíteni a társadalom segédkezésének igénybe vételével, melyek az eszme felvetése elõtt a mesevilágba tartoztak ugyan, de egy parányi jóindulattal igen könnyen megvalósíthatók.

Ezen célunkat csak ugy érhetjük el, ha elsõ sorban is az érdekeltek: az iparosok, az ipartestületek — velünk éreznek, velünk küzdenek és támogatni fogják törekvésünket, hogy azt gyõzelemre juttathassuk.

Ezen czélunk megvalósításához nem kérünk anyagi áldozatokat, hanem igenis bizodalmat a közérdeket elõmozdítani hivatott tényezõktõl.

Arra kérjük ugyanis a t. ipartestületeket, hogy gyűjtsenek körükben híveket minél nagyobb számban lapunknak és lépjenek be „A Mi Lapunk“ szövetségébe is *egyszersmindenkorra fizetendõ 24 korona tagsági illetménynyel.*

A szövetségi tagok részérõl teljesítendõ hozzájárulások, illetve ezek kamatai csakis azon esetben fognak igénybe vétetni, ha a lapnak elõfizetési díjából ennek költségei nem volnának

fedezhető, míg ellenben a szövetségi hozzájárulások, az évenként elérendő haszonból sorsuzás útján visszatérítetnek s így az, a mivel a t. ipartestületek és egyes iparügybarátok ezen vállalatot támogatják, nem egyéb, mint a belénk helyezni kért bizodalomnak megnyilatkozása, melylyel „A Mi Lapunk“ szövetsége soha vissza élni nem fog, amiről az ügynek élén álló férfiak biztosítékot nyújtanak.

Elvégre is, senki sem kockáztat tőkét, ha sorakozik „A Mi Lapunk“ szövetségéhez, melynek külön cikkben megismertetett célját is szives figyelmébe ajánljuk.

A szövetség célja minden bizonynyal meggyőz mindenkit, miszerint iparkodásunk és teljes jóindulatunk az iparososztálynak van szentelve, s ha megértik iparosaink szavainkat, ha képesek fölbuzdulni a mindennapiasságból önmaguk jóvoltának elősegítése érdekében, úgy Isten és támogatóink segedelmével, mintául szolgálni óhajtunk, *hogy miként lehet az államnak segítése nélkül is szeretett hazánk javára üdvöset és nemeset, örökké maradó alkotást létesíteni.*

A 4 korona egy évi előfizetési díj oly csekély, hogy joggal remélhetjük, miszerint minden testületi székhelyből *csoportosan* fognak csatlakozni „A Mi Lapunk“ zászlója alá; de kérjük is, *hogy érdeklődjenek, támogassák, istápolják „A Mi Lapunk“-at minden egyes kínálkozó alkalommal,* s ha vidéki iparostársaikkal összejönnek: sziveskedjenek „A Mi Lapunk“-at, az iparosságnak igaz barátját, *minden egyesületben, olvasó körben,* stb. megrendelésre ajánlani, amihez a közelgő októberi évnegyed legalkalmasbnak mutatkozik.

Bizton számítva tisztelt iparostársainknak támogatására, kérjük a belépési nyilatkozatnak, vagy esetleg csak az előfizetést gyűjtő ivnek mielőbbi szives beküldését, hogy a nyomtatandó lapmennységet kellő időben megállapíthassuk és vagyunk szívélyes iparostársi üdvözzel

a kiadóhivatal.

„A Mi Lapunk“ szövetségének vázlatos ismertetése.

Bár ismétlésekbe bocsátkozunk, szükségesnek véljük e helyen ujjolag is hangsúlyozni, miszerint minket, a kik „A Mi Lapunk“ köré sorakoztunk, önös cél vagy haszonvágy nem vezérel; törekvésünk kizárólag a hazai iparos-érdekeknek szerény tehetségünkhöz mért szolgálata.

Már ez okból sem fér össze a mi becsületes törekvésünkkel, önértetünkkel: megvalósíthatlan, tetszetős ígéretetek tétele; s nem kecsegtetjük olvasóinkat holmi értéktelen ígéretetekkel, miként ez napjainkban nem ritka eset az előfizetők gyűjtésénél.

Hogy törekvésünk tiszta voltát kézzel foghatóvá is tegyük, kijelentjük, miként lapunk esetleges tiszta hasznainak élvezéséről lemondunk s az iparos érdekek előmozdítására visszajuttatjuk oda, a honnan azok erednek, a mennyiben mi az elérendő tiszta jövedelmet két részre osztva:

felerészből a jövő iparos nemzedék erkölcsi- és szellemi- s így szakmabeli nevelésére országos jelleggel bíró ösztöndíj-alapot létesítünk;

a másik feléből pedig elszegényedett vagy szegénysorsban elhalt iparosok gyermekeinek nevelésére szintén országos jellegű nevelési alapot s ha az alap engedi, táp-, illetve nevelőintézetet létesítünk.

Ezen nagy tervek keresztülvitele oly csekély eszközökkel, mint a milyennel jelenleg „A Mi Lapunk“ és szövetsége rendelkezik, sokak előtt, jóllehet az ábrándok világába tartozónak fog feltűnni. Ámde az összetartozandóság tudatában és az erők egyesülésében rejlő nagy hatalomba vetett erős bizalmunk reményt nyújt ahoz, hogy iparostársaink tömörülésével, támogatásával azoknak megvalósítását megkönnyítjük s egyedül ezen reményünk buzdít minket herculesi munkánk kezdeményezésére, mert mi oly nagy erőt ismerünk *a fél milliót meghaladó hazai iparosságunk tömörülésében,* hogy ha azok egy nemes eszme mellett felbuzdulnak és végre is érdekeik megvalósítására tömörülnek, úgy nem létezhetik és nem léteznek előttük leküzdhetlen akadály.

Erős a hitünk, hogy hazánk iparossága immár fölismerte az ő nagy tömegében rejlő erőket, hogy belátta azon szálló igének igazságát, miszerint: *csak egyesült erővel lehet nagyot, tartósat és hatalmasat alkotni; csak az összetartás erejével küzdhetünk sikeresen a hazai iparosérdekek megvédésén, föllendítésén.*

Erős bennünk a meggyőződés, hogy iparostársainkat áthatja az összetartás szelleme és már a közeljövő egy zászló alatt, egy táborban találja őket anyagi és szellemi érdekeik védelmében!

Kivánjuk, hogy úgy legyen!

Ezen erős hitünk képezi tettvágyunk szilárd alapját, a midőn a rendelkezésünkre álló, jelenleg még csekély eszközökkel: „A Mi Lapunk“-kal, iparos társainknak nemcsak szószólói és igaz védelmezői óhajtunk lenni, hanem áthatva az iparostársaink iránt táplált testvéri szeretettől, a jövőre is kiható tervek megvalósítását is soroztunk feladataink közé.

Ugyanis: „A Mi Lapunk“ segítségével *szövetséget óhajtunk létesíteni,*

melynek alapelveit röviden és vázlatosan, a következőkben ismertetjük:

„A Mi Lapunk“ szövetségének pártolója lehet minden tisztességes, nagykorú, magyarhonos egyén, ipartestület, egyesület, társulat, kör és erkölcsi testület, ha a szervezeti és kezelési szabályaiban körülírandó szövetség céljainak előmozdításához *egyszer s mindenkorra* — esetleg három vagy hat havi részletekben — 24 koronával hozzájárul, mely hozzájárulás azonban az alapszabályokban megállapítandó kules szerint kisorsolás útján vissza fog fizettetni.

A szövetség céljaira szolgálnak: a 24 kor. hozzájárulásból keletkező tőkének kamatai, esetleges adományok és alapítványok, illetve ezek kamatai, valamint „A Mi Lapunk“ esetleges tiszta jövedelmei.

A szövetség rendeltetése:

a) jövedelmeinek kamataival, szükség esetén, a lap kiadását támogatni;

b) „A Mi Lapunk“ jövedelmeinek és a rendelkezésre álló tőke kamatainak 50%-a a fentjelzett 24 korona hozzájárulásnak sorshuzás útján *törlesztésére* fog fordíttatni;

20%-a *osztóndíj-alapra* fordíttatik oly iparostanulók évenkénti s rendszeren hűsvét előtti héten részesítendő megjutalmazására, kitüntetésére, a kik szakmájukban elismerésre méltó előmenetelt s szorgalmat, mesterök iránt hűséget, a műhelyben, ipariskolában s általában a társadalmi életben példás magaviseletet tanusítanak;

a még fönmaradó 30%-ból elszegényedett vagy szegénysorban elhalt iparosok gyermekei részére *neveltetési alap* vagy ha az alap engedi, *nevelő intézet* létesíttetik.

Ugy az osztóndíjban, mint a neveltetésben való részesedés „A Mi Lapunk“ előfizetéséhez kötve nem lesz.

A szövetség vezetősége, mely három évre szóló megbizatással választás útján töltenek be, állani fog:

1 elnök, 2 alelnökből,
1 intézőből, a ki egyuttal a gyűlések jegyzője is,

1 pénztárnokból,
1 ellenőrből,

„A Mi Lapunk“ szerkesztő-bizottságából,
3 ipartestületi,
3 iparkamarai,
3 városi és

1 az alapokat kezelő pénzügyi küldöttből, valamint előre meg nem állapítható annyi 1—1 tagból, a hányat az országban létező ipartestületek, mint szövetségi érdekeltek, e célra megneveznek.

A szövetség ügyeinek kezelésére külön kidolgozandó s a *szövetségi tagokkal hozzájárulás, esetleg észrevételek megtétele végett köszlendő* alapszabályok alapján fog történni.

Minden, a szövetséget érdeklő ügy ennek hivatalos lapjában, „A Mi Lapunk“-ban fog nyilvánosságra hozatni.

Ezek volnának „A Mi Lapunk“ szövetségének feladatai, melyek eléggé tiszta képet tárnak t. iparostársaink szeméi elé.

Megjegyezzük, hogy a szövetség részére egyelőre csak a belépésre szóló nyilatkozatot, — mely a tájékoztató számhoz van csatolva — legyen szives beküldeni. A fizetés megkezdésének idejét majd „A Mi Lapunk“-ban közölni fogjuk a jelentkezőkkel.

A hozzájárulás negyedéres részletekben is törleszthető lesz.

Hassunk tehát oda egyesült erővel, egymást támogatva, hogy ezen, hazánk második városából kiinduló igaz felebaráti szeretettől vezérelt, a hazai iparos érdekeket felkaroló és előmozdító kezdeményezést mentől szélesebb körben megismertessük; *hívjuk föl az összes társadalmi tényezőket s az iparosokkal érintkezésben álló s a jóléteknység gyakorlására alakult intézményeket, pénzügyintézeteket s a társadalom telkes barátait szövetségünk támogatására, hogy az erre szorult iparosgyermek és árvák segélyezésében minden nemesen gondolkozó emberbarát részt vehessen; hogy így egyesült erővel és hazánk jobbainak nemes támogatásával oly intézményt alkothassunk, melyhez hasonló nem csak hazánkban, hanem ennek határain kívül sem létezik, s a melyért halálával fog adózni nem csak a jövő iparosnemzedék, hanem maga az egész ország.*

„A Mi Lapunk“ szövetség alakító-bizottságának nevében:

Regdon Sándor,

építész, ideigl. elnök.

Brauswetter Ottó,

óragyáros, id. alelnök.

Pálfy Dániel,

vasöntöde és gépgyáros, id. alelnök.

Bizottsági kültagok:

Kalmár Zsigmond,

rostagyáros, H.-M.-Vásárhely.

Karl Lajos,

kádár-mester, Nagy-Szt.-Miklós.

„A Mi Lapunk“ szerkesztő-bizottsága részéről:

Babós Elek

Braun János

Lábdy Antal

König S.

Mellőzzük a külföldi cégek iparcikkeit és kérjük mindig csak hazai árut!

Óvjuk olvasóinkat külföldi sorsjegyek vásárlásától.

Csodabogarak.

— Szemelvények egy kisiparos lapból. —

E lap, melynek szerkesztője, valószínűleg a kereskedelemügyi miniszter ur jóvoltából szabadjeggyel utazgatja be az országot és boldogítja az iparosságot, Láng Lajos kereskedelmi miniszterről és tanácsosairól, egyebek közt így elméskedik:

„Kegyelmes Uram! Nehéz viszonyok közt emelte Önt a forgandó szerencse a közügyek legmagasabb fokára, a miniszterségre. Olyan hely jutott Kegyelmességednek osztályrészül, melyet csak a halandók kiválasztottjai élvezhetnek. Ön tisztában azzal, hogy ez a hely vagy a becsületes munka és a polgárság összesége jogait és érdekeit magában foglaló védelem, vagy pedig az urhatnamság, a polgárság jogait való lenezés, folytonos cselszörések, hamis politikák és önző érdekek félsze.“

Nem folytatjuk tovább a hatalmas cikket. Elég abból ennyi is ama főnséges és szomorú látomány megértéséhez: miként sujt le pallósával a szédítő magasságból jeles nemzetgazdánk szerencsétlen áldozatára.

Tovább így folytatja:

„De ott, ahol fényes fogadtatások, üres frázisok, banderiumok, fehérhás leányok, fáklyás menetek, zenék és diszbankettok vannak napirenden, — megjelennek seregestül.“

Persze, persze. Mert hát az igazság rendje az, hogy nem ott rendeznek ünnepélyeket, a hol nagyjaink, állami képviselőink megjelennek, hanem ezek intézik utjuk irányát úgy, hogy ott jelenjenek meg, a hol éppen ünnepségek tartatnak.

* * *

A lap ugyane számában, ugyanaz, ki a röviddel előbb itt Szegeden tartott szövetkezet szervező ülésén szót kért és erős indokokkal igyekezett kimutatni annak igazságát, hogy: *hazánk kisiparoságának szomorú helyzetén az adott viszonyok közt csakis a szövetkezetek alakításával lehet segíteni* — ezeket írja:

„Üdvözlét a debreczeni timároknak. Timeo Danaos, dona ferentes *) A napilapok hírül hozták, hogy a kereskedelmi miniszter a debreczeni timároknak 12.000 korona értékű, a timár ipar fejlesztését szolgáló gépet ajánlott fel ajándékba. A felajánlott gépeket a debreczeni timárok visszautasították, mert ha most ajándékba is adják nekik, nem hiszik, hogy később nem veszik-e meg rajtuk a gépek árát. E felett a napilapok csodálatukat fejezik ki és hihetetlen esetnek minősítik.“

„Nohát! Ha tekintetbe vesszük azt, hogy az utóbbi időben az *iparpártolás örre* alatt

*) Valjon nem lehetett volna ezen mondatot iparosainkkal is megértetni? — A Mi L. szerk.

mennyire lekenyerezték az ezelőtt független iparos polgárokat, akkor nagyon is jogosultnak tartjuk a debreczeni timármesterek álláspontját. Mi kezdettől fogva hangoztattuk, hogy a kormány iparpártolása csak kelepce akar lenni, hogy szükség esetén, így választások alkalmával az iparosokkal kénye-kedve szerint elbánhasson. Az önálló független iparosoknak nincs *kegyelemkenyérre* szükségük, melynek átkos rendszere alatt immár görnyed az iparosság minden porcikája. A kormány szövetkezeteivel behálózza az egész országot, s így titkon lekenyerezi a vidéki szövetkezetek iparos vezetőit és a szövetkezetet igénybe vett iparosokat. *A hivatalos szövetkezetek túltengődése ellen határozottan tiltakozunk és felhívjuk az ország kisiparoságát, hogy ne engedje magát ilyen kerülő uton megrásárolni!*“

Ezekből megtudjuk első sorban, hogy az iparosok ak, sem az egyeseknek, sem a szövetkezeteknek, az államtól segílyt elfogadni nem szabad, ha nem akarják magukat „eliteltetni“ felakasztatni.“

Boldog sajtószabadság! . . .

És hogy következetességét méltó tető alá juttassa, a lap egy másik helyén ezeket írja:

„Az egyik Tóth Ferencz agyagiparos, ki csak egy hónapja van N.-Becskeken. H.-M.-Vásárhelyről jött. Még csak három éve önálló iparos. Már első éves önállósága idején feltűnést keltett termékeivel a vásárhelyi agyagipari kiállításon, majd a szegedi és makói kiállításon. Oly iparág ez, mely ugyszólván egyedül van képviselve egész Torontálban. *Szükséges volna, ha e fiatal törekvő iparost a megyei és állami hatóságok kellőleg támogatnák iparában.*“

* * *

Láng Lajos „átmeneti miniszter.“ Hogy ezt megtudtuk, ezt is ama „jelesen“ szerkesztett „kisiparos lapnak“ köszönhetjük.

A n.-becskereki és verseczi kiállításokról írva a *hazai kisiparosok pártfogója*, a verseczi kiállítás „legszebb képének és legdusabb látványának“ állítja a *Singer & Comp. varrógép r.-t. kiállítását* és keményen megleckézteti az „átmeneti minisztert“, hogy nem volt jelen a becske-reki kiállítás megnyitáson. Áttérve a verseczi kiállításra, itt meg azt a hibát követte el az „átmeneti miniszter“, hogy ott megjelent magát ünnepeltetni — és egyebek közt így elméskedik:

„A verseczi kiállításra adott a miniszter ur több ezreket támogatásul, de nem azért, hogy azzal a kisiparosokat segítsék kiállításukban, hanem azért, hogy fogadtatása, bandériuma, lakomája, fényesebben sikerüljön!“

No lám, lám! És mi, hiszekény vidéki iparosok azt hittük, hogy az „átmeneti miniszter“ azzal az ezrekkel a hazai kisipart, illetve a verseczi kiállítás sikerét akarta előmozdítani!

Hála a kisiparosok ezen „páratlanul“ szerkesztett „lapjának“, most megtudtuk a való igazságot, hogy: azon ezreknek egészen más volt a rendeltetésük; az „átmeneti miniszter“ azokat az ezreket nem a kiállítás sikerének előmozdítására bocsátotta a verseczi kiállítási bizottság rendelkezésére, hanem a saját személye ünnepeltetéséhez felhasználandó tömjén beszerzésére.

És hogy a „kisiparosok lapjának“ igaza van, el kell hogy higgyük, mert az ő igaza mellett szól az is, hogy az „átmeneti miniszter“ a nagybecskereki kiállításra nem bocsátott oly sok ezreket, ott nem rendezhettek részére ünnepeket s így természetesen a megnyitásra sem jelent meg.

Hát nem kézzel fogható ez?

Most már mi sem bizonyosabb, mint hogy a verseczi kiállítás zárószámadataiban nyoma sem lesz az „átmeneti miniszter“ ezreinek.

* * *

Ennyi igazság, ennyi következetesség egy iv papíron, — sok néktek szeretett iparostársaink!

Mi, hiszékeny vidékiek, a mi korlátolt iparos eszünkkel, igazán gyengék vagyunk e „jelesen szerkesztett iparos lap“ célját megérteni. — Ha csak nem az, hogy a becsületes, egyenes gondolkozású iparosság fejét megzavarja, s azt a fennálló társadalmi és törvényes rend ellen izgassa!

Bizony nem jó barátja az iparosságnak az, a ki a jót rossznak, az igazat hazugságnak akarja feltüntetni puszta népszerűség-hajhászatból; a ki az amugy is sok bajjal küzdő, elkeseredett iparosságot tisztán-látásban, tiszta ítélőképességében igyekszik megbénítani s a békeség hajlékába égő csóvákat dobál.

Ments meg Uram minket az ilyen jóbarátoktól!

Egy ismeretlen szövetség.

Mint értesülünk, a „Kisiparosok országos szövetségé“-nek alapszabályai — *háromnegyed* évi várakozásra — a kormány részéről láttamoztattak.

Sem célját, sem azon férfiaknak egyéniségeit nincs szerencsénk ismerni, kik ezen szövetséget alkotják s nem is szólánk ezen ügghöz addig, míg ehez az intéző köröktől felhívást nem kapunk, *ha az iparosság érdekeinek megvédése szempontjából kötelességünknek nem tartanók* már most előre bocsájtani aggályunkat ezen intézmény iránt, mert ha az „ott fent“, a boldogító és szédítő magasztalon álló vezérférfiak oly befolyásosak volnának — (mint a minőknek magokat

vallani jónak látják), — hogy hivatottaknak elismerhetnők őket egy *országos szövetség* vezető-ségére; ha azon cél, a melyért „küzdni“ vagy a mit elérni óhajtanak, igazán oly nemes és tiszta volna, hogy iránta ketelyek fel nem merülhetnek, akkor érthetetlen előttünk, hogy a kormányférfiak miért „tartották“ ügyirataik között *hülcz* hónapig eldugva ezen alapszabályokat, még pedig éppen oly időben, a midőn a támogatásra szorult *magyar iparos pártfogása és istápolásáért minden igaz magyar odaadással lelkesül*.

Ezen késedelem és egy jó ügy megvalósításának illeténi megakasztása tehát érthetetlen előttünk, melynek okát vagy a szem elé tűzött *czélnak kétes körülrásában*, vagy pedig az *alapszabályoknak hiányosságában* véljük fellelhetni, mert nem hiszszük, hogy a miniszterium *egy minden kétséget kizáró, údrös intézménynek alapszabályait hülcz hónapon át hagyta volna elintézetlenül herverni*.

Iparostársak! Mi az ugynevezett „Kisiparosok országos szövetségét“ *nem ismerjük*; nem tudjuk, hogy ez milyen elemekből és mily czélből alakult; mi egy ilyennek alakításáról *soha sem hallottunk* valamit s bár felette gondosan olvastuk végig „*A harc kezdete*“ című kiáltványt — a „munka lapja“-ban — nem tudtunk abból kiigazodni. Egy czél azonban mintha tisztán állana előttünk, azon czél ugyanis, hogy milliónyi hiszékeny embernek filléreiből „várat“ óhajtanak építeni, mely „erős“ és „*becsületlen*“ legyen elannyira, hogy még a vidéki iparos számára sem nyilik meg annak kapuja, hanem úr és várparancsnok lesz ott az, a ki a valódi munkától talán rettegve, *mások véres verejtékkel* kiérdemelt keresményének megosztásán, könnyű szerrel megélni és az iparosság egy töredéke felett mintegy uralkodni szeretne.

Mint már jeleztük, végtelenül sajnáljuk, hogy nincs módunkban a „szentesítettnek“ mondott, de csak „láttamozott“ vagy „jóváhagyott“ alapszabálynak egy példányát birni és mivel még csak megközelítőleg sem ismerjük azon irányt, a melyet a magát „országosnak“ nevező „szövetség“ követni ígér, arra kérjük iparostársainkat, hogy *legyenek óvatosak*, ne engedjék magukat félrevezetni oly elemek által, melyeknek sem multját, sem jelenét nem ismerik alaposan.

Egyedül az, hogy valamely alapszabály jóváhagyási záradékkal lett ellátva, még nem nyújt megnyugtató biztosítékot arra, hogy annak célja igazán üdvös-e? s ha üdvösnek mutatkozik is, kérdés, valjon az alapszabályoknak végrehajtása tényleg oly kezekre van-e bízva, melyek, még ha a becsületes munkától érdesek volnának, *is, egyszersmind tiszták is!*

Hisz csak alig 2—3 éve annak, hogy szentesített alapszabályok védelme alatt büszkélkedő egyletek, mint például csak egyet említve: — a

fővárosi „Haladás“ kölcsönösen kiházasító egyesület — a kormány részéről szétugrasztattak s melyeknek vezetőit a napisajtó csalóbandának nevezve bár, a megcsalt szegények pénzeiket siratták.

Sokan, sajnos, felette sokan vannak a fővárosban kenyértelenek, kétes létűek: de akik mégis urhatnámkodnak! Ilyenek a vidékre vetik ki hálóikat, a szegényebb elemekben keresik megmentőiket.

Hangzatos ígéretekkel csapdáikba kerítik a jólelkű hiszékenyeket s ha sikerült tervük, úgy ideig-óráig — újabb és újabb áldozatok kerítésével — fentartják „tisztségüket“, míg működésük befejezésekor a „Fortuna“ kapui feltáruznak előttük, ahol bizonyos időig „vendégszerepelnek“, mint a hogy ma is többen élvezik az állami ellátást oly nemes cselekedetükért, minőket az állam sem hagyhat meghálálás nélkül.

Iparostársak! Ne értsék félre aggódó szavainkat! Ma még nincs s talán nem is lesz okunk arra, hogy ellenesei legyünk az általunk ez ideig ismeretlen „kisiparosok országos szövetségének“, mely azonos a „Magyar Munka Kisiparosok Lapja“-val. De mégis arra kérjük Önöket, az önként saját érdekében, hogy ne iratkozzanak ebbe a szövetségbe, míg ennek céljáról a *kerületük érdekét képviselni hivatott kereskedelmi és iparkamarától, az országos iparos gyűlések vagy pedig az ipartestülettől kellő felvilágosítást nem nyertek.*

Mi pedig férfiúi szavunkat zálogosítjuk el itt nyilvánosan a tekintetben, hogy a mennyiben majd felleljük a szóban lévő szövetség szilárdságának biztosítékát, úgy iparostársainak javát célzó kötelességünk tudatában legjobb szívvél és teljes odaadással támogatni fogjuk azt. De viszont kötelességből éber szemmel fogjuk kísérni minden kezdeményezést vagy mozgalmat, mely gyanusnak tűnne fel előttünk, s a melylyel szemben mi ép oly kiméletlenek leszünk, mint ahogy elvárjuk a magyar sajtótól, hogy velünk szemben is kiméletlen legyen — *ha tisztesség tekintetében a legparányibb bottlást vagy foltot észlel mi rajtunk.*

K—g.

H I R E K.

— **Olvasóink szives elnézését** kérjük, hogy ezuttal a mi ügyünkkel vagyunk kénytelenek foglalkozni. A „Magyar Munka Kisiparosok Lapja“ kényszerít erre. Célunk ezuttal éppen az, hogy már most, lapunk *megindítása előtt*, kijelentsük, hogy A Mi Lapunk hasábjait személyes vonatkozású dolgokban még a magunk ügyében sem óhajtjuk igénybe venni, *mert a lap olvasóinak a mi személyes ügyünkkel semmi köze sem lévén*, az ily közleményekkel egyenesen az előfizetők jogait sértendők. Tudtára akarjuk

adni már most eleve mindenkinek, hogy jövőbeli hallgatásunk nem a félelem szüleménye, hanem olvasóink iránti köteles és teljes tisztelete leendő.

A „Magyar Munka Kisiparosok Lapja“ hosszú és különös című ujság, ez évi 26. számában ugyanis a következő kedélyes hírecske foglaltatik.

„*Uj laptársunk.* Szegeden egy új iparlapot szándékoznak kiadni Babós Elek kötszövő, volt ipartestületi jegyző és Lábdy Antal törvényhatósági bizottsági tag. A lap még nem született meg, még csak most fogamzik. Kíváncsiak vagyunk: fiu lesz, vagy leány?!“

Hát tisztelt laptárs — eltekintve attól, hogy az *egész magyar sajtó* az általunk megindítandó lappal s ennek kapcsán csekélységünkkel *komolyan* és lekötélvező módon foglalkozott — maradjunk a kedélyeskedésnél.

Sietünk kíváncsiságát megnyugtadni kedélyeskedő laptársunknak és kijelentjük, hogy ha leány lesz is az ujszülött, *feltétlenül jó honleány*, lesz és mindig lesz oly legény, mint kedélyeskedő laptársunk és meglehet, hogy megszerzi nekünk azt az örömet is, hogy szépelgéséiért üres kosárral fizet . . .

Hát bizony mi, szerencsétlen vidéki flótások, bátrak voltunk a t. kedélyes laptársunk létezése daczára és igen becses beleegyezése nélkül is hivatottságot érezni magunkban arra, hogy *iparostársaink szolgálatába álljunk*, ha mindjárt nem rendelkezünk is mindazon „*jeles*“ és „*ügyes*“ tulajdonokkal, mint a minőkkel minket vidékieket, némely fővárosi szaklap szokott boldogítani. De már abból aztán nem engedünk egy hajszálnyit sem, hogy szándékaink vannak *legalább is oly tiszták, oly becsületesek, mint bármelyik laptárséi.*

És higgye el nekünk t. laptársunk: *az iparosságunk erre van a legnagyobb szüksége!*

Egyébiránt béke velünk — e téren örökre!

— **Pártoljuk a hazai ipart.** Hazánknak 23%-a önálló iparosokból áll, kik ismét száz ezrekre menő munkáskéznek adnak foglalkozást. Az iparosok tehát oly tényezők, a kikkel a közvetítő kereskedelemnek számolnia kell! Törekedjünk iparunk gyakorlásában és magánéletünkben első sorban *mindig magyar ipart, magyar készítményt vagy magyar terményt feldolgozni* és lehetőleg *hazai cikkeket nyújtani a fogyasztó közönségnek* és csak a legvégső esetben forduljunk a külföldi termékekhez. Ez legyen irányelvünk és kölcsönös magyar érdekből ez legyen jelszavunk!

— **Fából vaskarika.** E megvalósíthatlannak tetsző dologra vállalkozott egy gépészmérnök. A múlt év vége felé több fővárosi lap közölte, hogy egy új „kézi fonógép“ találtatott fel, melylyel a szakminiszterium által a próbafonás

folyamatba tétetett. Minthogy több lap komolyan hírelt e találmányról, mi is komolynak vettük azt; azt hittük ugyanis, hogy valamely oly találmányról van szó, a mely nemcsak a házi iparban, hanem a kisiparban is egyaránt uttörő szerepre van hivatva; amennyiben a pamut és gyapjufonásnak hazánkban leendő meghonosítását, megkönnyítését czélozza. Most, hogy a Györffy-Szterényi-féle sajnálatos személyeskedés kiűtött: kezdünk kiábrándulni s tisztán látni; most sül ki, hogy az egész találmány nem egyéb, mint: fából vaskarika, azzal a különbséggel, hogy a közkezen levő, rokka néven ismeretes fonószék fából, emez pedig vasból készült és hogy amaz 3—4, emez pedig 120 koronába kerül. A nélkül, hogy a harcoló felek igazait keresnők, hogy jóhiszeműségüket kétségbe vonnók, két tény tisztán áll előttünk. Egyik az, hogy Györffy nem szakértő, ő könnyen megtevészthető volt, tehát feltehető róla, hogy jóhiszeműleg tévedett; a másik az, hogy Szterényi szaktekintély e téren és jobban megbirta ítélni a találmány gyakorlati hasznát, mint Györffy, ezenkívül oly tiszta, hivatása magaslatán álló multtal bíró tisztviselő, a kiről lehetetlen a rosszhiszeműséget föltételezni. Őszintén sajnálatos, hogy e közérdekű ügy a személyes térre tereltetett. Egyébiránt, ha arról lenne szó, hogy ezen ügyben kinek a szerepét vállaljuk el, mi a Szterényiét kérnők.

— A **temesvári állandó kiállítás és mintaraktár.** Az „Ébredés“ czimű politikai lap, mely egyszersmind az iparos érdekeket is támogatja, a következőket írja:

„A szövetséget *Állandó Kiállítás és Mintaraktár* név alatt kereskedelmi expositurát nyitott meg a kisiparosok számára. Ez a raktár újsághirekkel, hirdetésekkel és megfelelő reklámmal felhívta a közönség figyelmét a temesvári kisiparosok szolid gyártmányaira. Mintadarabok, rajzok és árjegyzékek alapján történt a megrendelés, a melynek lelkiismeretes kivitelére a vezetőség maga ügyel fel. Az elvállalt munkára, olcsó kamatok mellett a szövetséget előleget nyújt és szállítás után elvállalja a számlák behajtását. Közszállításoknál a szövetséget alkalmi érdeksoportokat képez, azok nevében pályázik, óvadékot tesz le, a munkát felosztja, annak kivitelét ellenőrzi és az egész ügyletet tagjai részére lebonyolítja. A szövetséget üzleti személyzete áll: 1 üzletvezetőből, a ki egyuttal könyvelő, 1 gyakoronkból, a ki egyuttal eladó, 1 irtoknőből, a ki egyuttal segédeladónő és 1 inkasszansból, a ki egyuttal üzleti szolgál; tehát összesen 4 személyből. Ezen 4 ember bonyolította le hat hó alatt mintegy 150 iparosnak közel 100,000 korona forgalmát!“

Nem irigykedve, de szégyenkezve kell bevallanunk, hogy Szegeden már 20 éves e terv és még csak most fogtunk komolyan annak megvalósításához. Üdvözljük temesvári iparostársainkat uttörő alkotásukért. Mert ez minket is tevékenyebb munkára fog serkenteni.

— **A debreczeni timárok által visszautasított 12 ezer korona állami segély,** helyesebben: ajándékkal — lapunk más helyén részletesebben foglalkozunk, a nélkül, hogy annak helyes vagy helytelen voltára kiterjeszkedtünk volna. Véleményünket fen kell tartanunk addig, míg az ottani illetékes ipartestülettől a való tényalásáról hitelt érdemlő alakban tájékozást nem szerzünk. Azt a nézetünket azonban legyen szabad már most megkoczkáztatnunk, hogy a visszautasításra az ajándékozó kormány aligha szolgáltatott okot, mert eleve elesik ezen ügynél az a föltevés, hogy a kormány nehezen, vagy éppen nem teljesíthető föltételekhez kötötte volna adományát, annál is inkább, mert itt nem is kölcsönről, hanem egyszerű ajándékozásról van szó. Ezen ügyben alighanem az iparosokat boldogító „magyar munka“ keze játszik bele. Kérjük az ottani ipartestületet: kötelezen le benünket szíves felvilágosításával.

— **Iparkiállítás Hódmező-Vásárhelyen.** Vásárhelyi iparostársaink ez év szeptember havában helyi érdekű iparkiállítást rendeznek. Üdvözljük érte iparostársainkat! — A kiállításoknak, még ha szűkebb körűek is, mindig meg vannak nem csak az ipar fejlesztésére kiható hasznai, hanem az anyagiak is. Mert a mai fejlett kereskedelem és a minden iparágat magában felölelő nagy raktárak mellett, okvetlen szükséges, hogy bár időnként, az iparosság is bemutassa készítményeit fogyasztóinak. Ajánljuk, hogy a Szegeden, közvetlen közelükben, immár rendszeresített időszaki elárusítással is egybekötött kiállításokhoz hasonlókat rendezzenek. A mily örvendetesnek tartunk minden ipari kiállítási mozgalmat, oly visszatetszőnek tűnik föl előttünk azon, eléggé el nem ítélhető széthúzás, a mely a fentjelzett kiállítás rendezése körül fölmerült. Őszintén sajnáljuk, hogy már első közhasznu mozgalmunknál is a széthúzás ördöge ékelte magát közéjük! Mi nem tudjuk, melyik tábornak van igaza? Csak azt látjuk, hogy mindnyájan egyet akarnak: *az iparosok javát.* Hát minek a kezdeményezés dicsőségeért való harc? Higyjék meg uraink és iparostársaink, hogy az ügy adhatja meg ezen áldatlan harcznak az árát! Annyit azonban a körülményeknek bővebb ismerete nélkül is megkoczkáztathatunk, hogy az egy cél felé törekvő mindkét tábor hibás lehet. A nem-iparos kezdeményező azért, mert nem ott kezdte a mozgalmat, a honnan annak kiindulnia kellett volna: *az ipartestületben;* az ipartestület hibás, mert ha ő elmulasztotta a kezdeményezést, méltányolnia, támogatnia kellene azon mozgalom kezdeményezőit, akik bár *nélkülök,* de *erettük* akarnak dolgozni. Igen leköteleznének a két tábor vezetői, ha minket bővebb fölvilágosításban sziveskednének részesíteni.

— **Iparkiállítás.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara területén *egy időben* két kiállítás is volt e hóban. Az iparkiállításoknak

czélját nem akarjuk ez uttal szó tárgyává tenni, majd reá kerül a sor erre is, de őszintén szólva: csodálkozásunkat kell kifejezni az iránt, hogy a kamara képtelen volt egyik vagy másik várost tervének végrehajtásáról leterelni. *Nagybecskerek* és *Versecz* egymáshoz oly közelfekvő két város, hogy mindent el kellett volna követni, hogy vagy az egyik vagy a másik város kiállítását csak a jövő évben tartsa meg, nem pedig alkalmat nyújtani ahhoz, hogy két, mondhatjuk testvérváros egymással farkasszemet nézzen. — Ezen mutatványszámunkban nem vesszük bonczkés alá sem a verseczi, sem a nagybecskereki kiállításokon észlelt hiányokat — mert voltak ilyenek is —, s nem is bocsájtkozunk diés-szólamokba sem az egyik, sem a másik kiállítás érdekében, de majd visszatérünk még e két kiállítás ügyére.

— **Örömhír.** Hazánk nagyobb városaiban az ipartestületi titkári állások rendszerint hivatalnokféle egyénnel lesz betöltve, amit nem is vehetünk zokon, mert tudjuk, hogy bizony a titkári teendők egy ipartestületben — ha azokat lelkiismeretesen óhajtjuk teljesíteni, irodailag is képzett oly férfit követelnek, mint a minők ez ideig még nem igen nagy számban voltak iparostársaink között és ha vannak, nem mindenki szereti a függőséget és nem igen pályáznak hasonló állásra. A *kolozsvári* ipartestület, legutóbb megejtett titkár-választása alkalmával *Geng Akos* lakatos iparos-társunkat tisztelte meg bizalmával. Szeretjük hinni, hogy ezen művelt iparos-társunk az irodában is a munka embere lesz és nem fogja szégyenleni azon kört, mely őt e tisztas polczra emelte.

— **Ujítás a bográr-iparban.** Oroszországban újabb időben, a kocsikerék-falakat formán hajlítva, egy darabból készítik, melynek a keleten találtak piacot.

— **Építő-szakiskola Budapesten.** A magyar királyi állami felső építő-ipariskolában szeptember 1-től 15-ig tartatnak a beiratkozások 3 évi tanfolyammal.

— **A szegedi fa- és fémipari iskolában** a beiratások szeptember 1—3-ig tartatnak. Felette sajnáljuk, hogy ezen, kitűnő kezekre bízott állami iskolának a lefolyt évekre vonatkozó értesítőjét jelen mutatványszámunkban nem áll módunkban megismertetni, amit azonban legközelebb pótolni fogunk, hogy kimerítően megismertessük ezen iskolának célját és hivatását iparostársainkkal.

— **Fényképészet, mint műipar.** Gyakran képezte már vita tárgyát, vajjon a fényképészet és az azzal összefüggő foglalkozások iparnak tekintendők-e vagy nem. A szakminiszterium több ízben ki is mondta, hogy a fényképészet nem ipar, hanem teljesen szabadon gyakorolható művészeti ág. Ez elvi határozatok hozatalánál kétségkívül szerepet játszott a szerzői jogról szóló 1884. 1. XVI. t.-cz., mely a fényképész munkáját oly védelemben

részesítette, mint az író, vagy a festő szerzői jogát és ebből magyarázták, hogy a fényképész tulajdonképpen nem iparos. Most e határozatokkal ellentétesen, külön rendeletben szabályozta a keresk. és iparügyi miniszter ez ügyet és kimondta, hogy bár a fényképészet jelenlegi fejlettsége mellett gyakran művészi értéket megközelítő alkotásokat mutat föl, művészetnek nem tekinthető, mert annak művelése szakszerű tanulás útján elsajátítható, a benne megnyilatkozó némi művészi vonást pedig a műipar egyéb ágai sem nélkülözik. Kimondja ezért a miniszter, hogy a fényképészet és ezzel kapcsolatosan a cinkografia, a fénynyomat (heliotypia), a fényképi könyomat (fotolitografia) és a rézfénymetszet (heliogravure) műiparnak, még pedig a sokszorosító ipar egyik válfajának tekintendő és így ezek is az ipartörvény rendelkezései alá esnek. A szerzői jog tekintetében már eddig főnnálló törvényes intézkedése mellett érintetlen marad. Ez elvi határozattal kapcsolatosan rendezte a miniszter az összes összefüggő kérdéseket is. Elrendelte, hogy minden oly iparos három hó lefolyása alatt köteles iparigazolványt váltani (miként a többi képesítéshez nem kötött üzöi), továbbá, hogy ez iparokban alkalmazott segédszemélyzet az 1891. XIV. t.-cz. 2. §-ában felsorolt egyéb föltételek főnforgása esetén az illetékes betegsegélyző pénztárnál bejelentendő. Ezenkívül el van rendelve, hogy a fényképészeknél alkalmazott tanoncok részére záros határidő alatt szabályszerű tanoncszerződés állíttassék ki, a segédek munkakönyvvvel látandók el. Egyáltalában ezután ez iparokra mindazon törvényes intézkedések és rendeletek érvénye kiterjesztett, melyek eddig a többi iparosokra is főnnállottak. És amennyiben az iparukat most is gyakorló fényképészek és ehhez hasonló foglalkozású mesterek iparigazolványukat három hó alatt meg nem szereznék, vagy többi intézkedésnek sem tennének eleget, ellenük kihágás miatt az eljárást köteles megindítani az iparhatóság. Végül kimondja e fontos rendeletében a miniszter, hogy a vasárnapi munkaszünet dolgában főnnmaradt a régi szabály.

— **Felvilágosításul.** A „Magyar Munka Kisiparosok Lapja“ a lapnak fején azt mondja, hogy előfizetőinek 2000 korona összegű balesetbiztosítást nyújt. Hogy azonban miben áll ez a biztosítás, azt bővebben nem fejt ki, az csak a kötvényből látható. Hogy mennyire szilárd maga a fenti lap, a következőkben mutatjuk be: Több féléves előfizető, nem is egy fél, hanem negyedévre szóló kötvényt kapott, mely halál esetére 1000 koronát, állandó munkaképtelenség esetére szintén 1000 koronát kap. Tehát vagy meg kell *halni*, vagy *állandóan* nyomoréknak kell lenni, hogy ezer koronát, nem pedig 2000 koronát kapjon valaki. A fentjelzett, ár tekintetében is felette drága lapnak, az iparosokat félrevezető irányára figyelmeztetni kötelességünknek tartottuk.

— **Állami kedvezmény.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a m. kir. pénzügyminiszter hozzájárulásával az 1899. évi XLIX. törvénycikkben meghatározott állami kedvezményeket a Wellesz, Schwitzer és társai czég. soproni cipőrugany- és huzószalag gyára részére az 1901. évi szeptember hó 13-tól számítandó 15 (tizenöt) évre engedélyezte.

— **Uj irány a kisiparosoknak nyújtandó állami segélyezés körül.** Egy felmerült esetben egy iparos munkagép adományozása iránti kérelmének elintézése alkalmából, a kereskedelmi miniszter egész uj módját állapította meg a kisiparosoknak nyújtandó munkagéppel való segélyezését. Kimondotta, hogy oly munkagépeknek segélyképeni kiosztását, a melyek segélyével az ugyanabban a helységekben a hasonszakmabelieknek versenyképességét károsan befolyásolná, nem adományoz jövőre, hanem hajlandó volna oly intézmények létesítéséhez hozzájárulni, sőt olyant kezdeményezni és anyagilag támogatni, a mely a hasonszakmabeliek összeségének hasznára válik. Ezen uj irány a közmühelyi intézménynek országszerte leendő megteremtését czélozza. Mi nagy jelentőségűnek és az iparosságra nézve nagy fontosságúnak tartjuk az uj irányt.

— **A játék-czikkek kiállítása Varsóban** ez évi szeptemberben nyílik meg, mely elárussítással lesz egybekötve. Ez hazai iparosainkat, sajnos, nem igen érdekelheti. Ezen iparággal nálunk alig foglalkozik valaki. Pedig mennyi pénz vándorol ki az ilyen belértékére mit sem érő játék-czikkekért? Hiába, mi nem vagyunk még elég szegények arra, hogy az ilyen apró dolgokkal is foglalkozzunk! Az oly anyag-esedékeket, a mikből a külföldi iparosok a játék-czikkeket előllítják: mi legjobb esetben feltűzeljük, nagyrészevel pedig a szemétdombot növeljük.

— **Szövetkezeti utmutató.** Kele Antal zalaegerszegi ügyvéd hézagpótló munkát adott ki közelebről, melynek célja megismertetni az ipari szövetkezetek erkölcsi hatását. Mit szól ehhez a „Magyar Munka Kisiparosok Lapja“, mely szerint a hazai ipari szövetkezetek terén immár *tultengés állott be?* Az érdekes mű iránt érdeklődők beszerezhetik azt 8 kor. 60 fillérért a szerzőnél. Ajánljuk mindazon ipartestületeknek, a hol szövetkezetet akarnak alakítani.

— **Bodh József szerkesztésében** megjelenő „Czipész Szaklap“ legutóbbi száma a következő változatos és a szakiparosokat érdeklő tartalommal jelent meg: Szeged—Budapest. Ipari szövetkezetek (folytatás). Szakelőadás Brassóban. Elmélet és gyakorlat. Vak czipészek. Czipőorr keményítése. Iparügyek. Magán czipész szakiskola. Szabás minta. Vegyes közlemények. Szerkesztői üzenetek. Hirdetések.

— **A gyufa Ruscsukban.** Sokat olvassunk a lapokban a gyufaversenyéről. Ezen iparág

házánkban is elég fejlett s mégis a közeli külföldön — és sajnos hazánkban is sokfelé — nem a mi gyártmányunk, hanem a sokkal távolabb eső s így költségesebb svédgyufa hódít a mi keleti szomszédainkban. Hogy mi ennek az oka: ahoz csak a szakértők szólhatnak és ők volnának hivatva első sorban is úgy az ő jól felfogott saját érdekükből, valamint hazánk ezen előrehaladott iparágának fellendítése czéljából a szükséges intézkedések megtételére. Minden esetre érdemes vele foglalkozni azoknak, a kiket érdekel.

— **Oroszország len- és kendertermelése** a legnagyobb az egész világon, sőt egymaga a világ össztermelésében 85 százalékkal vesz részt. Ez is oly ipartermény, a melynek ki- és földolgozása nem csak sok munkáskezet igényel, hanem számtalan iparosnak ad állandó foglalkozást. Vajjon nem lenne-e czélszerűbb gazdáinknak a gabonaneműek túltermelése helyett ezen ipartermékekre nagyobb súlyt fektetni? Ezáltal a gabona ára is emelkednék s kiszámíthatlan sok munkáskéznek adna tisztességes foglalkozást.

Szerkesztői üzenetek.

Amennyire időnk megengedte, a nagyszámu levelek és levelező-lapok egy részére külön is megküldtük feleleteinket. A kik nem kaptak külön választ, azokat kérjük, hogy vegyék jelen általános: értesítésünket tudomásul: „A Mi Lapunk“ nem fog sablonszerűleg dolgozni, hanem uj eszmék fejtegetésével óhajtja foglalkoztatni olvasóit és az ipartügy-barátokat. — Felette örvendünk, ha az ipartestületek és ipartársulatok a hozzájuk tartozó iparostársakat külön is fölvilágosítanák az iránt, hogy „A Mi Lapunk“ *bárkinék*, aki az ipartestület vagy ipartársulat utján eziránt hozzája fordul, a *munka* ajánlat vagy *iparossegéd* közvetítését legnagyobb örömmel teljesíti; amde kérdezősködések vagy ajánlkozások alkalmával *feltétlenül* megkivánjuk, hogy *válaszos levelező-lapon* irjanak, mivel különben kérdésüket nem vehetjük figyelembe. Azonban *előfizetőink* esetleges kérdezősködéseit nem kell az ipartestület, hanem csak egyszerűen posta utján hozzánk juttatni. — Sorajjegyek kihuzására vonatkozó kérdésekre csak a szerkesztői üzenetekben válaszolhatunk. — *Kálmán Péter Sz.-Cs.* Leveléből nem igazodhatunk ki, kérjük, hogy küldje be hozzánk az ügyre vonatkozó összes iratokat. — *Karl Lajos, Nagy-Szent-Miklós.* Bizalmát köszönjük és kérjük is, hogy szives ígérését minél gyakrabban beváltani sziveskedjen. — *Halász Imre.* Hogy is gondolhat olyant, hogy szabad volna iparigazolvány *nélkül* iparszerűleg dolgozni, azért mert az illető sógora a jegyzőnek? Mi azt hisszük, hogy ön téved, mert egy jegyző sem kockáztatja tekintélyét ilyesmi miatt. — *Pálik János, Cs.-T.* Tanonczát a tanonczidő lejártával feltétlenül munkakönyvvvel kell ellátnia. Az, hogy ő iparában még gyengé, sajnos ugyan, de ez nem jogosítja fel őnt, hogy felszabadítását megakadályozza. — *Acsmester Szatmár-Németi.* Ha az ügy úgy áll, amint írja, önnek van igaza. — *Kolofon István, T.-Vásárhely.* Szivesen veszük közreműködését és kérjük is, hogy támogatáson bennünket; üdvözlettel. — *Fulajtár Dániel, Nagy-Szent-Miklós.* Az ige teste válik, számítunk támogatására. — *Förrey Péter, Perjámos.* Mint mindig, reméljük, hogy ezuttal is érvényesíti az iparérdekek előmozdítását czélzó törekvésünket. — *M. kir. Kereskedelmi Múzeum, Budapest.* A m. kir. konzuli közlemények cserepédányáért fogadja őszinte

köszönetünket! *Stein Jenő*, Kisjenő, *Spaineraft György*, Kassa, *Róth Ignác*, Szatmár, *Zseltei Bogdán*, Varannó, *Ottmár Sándor*, Ó Kanizsa, *Katholikus-kör*, Nagy-Ényed, *Hoffmann Antal*, Uj-Panát, *Könyves László*, Vác, *Lukovits János*, Sárospatak, *Aufricht Jenő*, Nagyszombat, *Togányi István*, Breznóbánya, *Zsilinszky István*, Szatmár, *Könye György*, Zalacsb, *Fekete Lajos*, Zilah, *Weisz Arnold*, Bpest, *Amsz Márton*, Parabuly, *Berger Sándor*, Ó-Moravicza, *Kosztolányi János*, Ócsény. Lapunk mutatvány-száma még csak most került ki a sajtó alól, melylyel szívesen szolgálunk és kérjük figyelemmel átolvasni és ha tetszését megnyeri, ismerős köreiből ajánlani. Kérjük egyúttal lapunk leendő előfizetőit, hogy dolgozataikkal is szíveskedjenek minket

támogatni. — Abaujszántó és Vidéke, Bács-Kulai Hirlap, Csurgó és Vidéke, Csikmezei Híradó, Dunaföldvár, Ébredés, Gazdasági Tittár, Kecskeméti Lapok, Központi Értesítő, Mészárosok és Hentesek Lapja, Muraköz, Mindszenti Lapok, Népakarat, Nyomdaipar Magyarországon, Nemzeti Szövetség, Pécsi Közlöny, Szamos, Szilágy, Sopron, Szatmár-Németi, Társadalmi Lapok, Tolnamegyei Közlöny, Ujvidék, Vendéglő-ök Lapja, Vágvölgyi Lap, Váci Közlöny, Zalamegye, Zentai Közlöny tekintetes szerkesztőségének: „A Mi Lapunk“ íránt tanúsított lekötelező jóindulatáért fogadja a szerkesztőség hálás köszönetét és kérjük további nagybecsű támogatását. A cserepéldányt köszönettel vesszük és készséggel viszonzozzuk.

Ajánlható beszerzési források:

Az őszi idényre!

Férfi-öltönyök	7 frttól feljebb.	Téli kabátok	6 frttól feljebb.
Felöltők	8 „ „	Gyermek-öltöny	3 „ „
Ulster	12 „ „	Iskola-öltöny	5 „ „
Paletot	9 „ „	Fiú-felöltők	6 „ „

Férfi- és gyermek-nadrágok mindenféle árban

kaphatók **FÖLDES IZSÓ-nál Szegeden,**

Kelemen-utca, az „Európa“-szálló átellenében.

Külön osztály mérték utáni rendelésekhez.

Vidékre árjegyzék ingyen és bérmentve.

ELSŐ SZEGEDI
HARISNYAKÖTŐGYÁR.

Babós Elek

kötszövő-gyára Szegeden.

Nagy raktár

minden e szakmába vágó cikkekben.

Egyedüli beszerzési forrás
saját készítésű egész vékony
kötött harisnyákban.

Elvállal fejleéseket, még a vékony
szövöttket is, 25—50 krig.

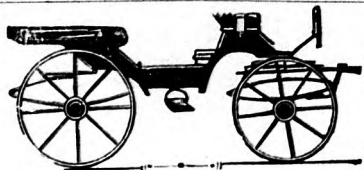
Galiczer Ignác

festék-kereskedése Tisza Lajos-körút 36. sz.

Van szerencsém ajánlani leghíresebb **Ofrítze-**, **Schram-** és **Medve-jegyű Borostyán** és **Linoleum padló-lackjaimat**, ugyszintén **Marx-féle mixtion-** és **emallack**, **Mergerle-brunolin** és **Mergerlin dűszeldorfi tubus festékek**, **vászón- és ecset-raktáramat.**

46-1-1

Az ALFÖLD legnagyobb KOCSIGYÁRTÓ TELEPE.

Jff. Kodács János Szegeden

Kistisza-utca 4. sz., Maros-utca folytatás.

Állandó nagy raktár kész hintókból.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen.

44-5-1

HUZÁS VISSZAVONHATATLANUL 1902. szeptember 21-én

POZSONYI KIÁLLÍTÁSI SORSJEGY

FÖNYEREMÉNY 50,000 korona

és 1089 melléknyeremény!

49-1-1

ÁRA 50 FILLÉR

KAPHATÓ MINDENHOL.

Aninai rúdvas.

Resiczai lemezek.

Van szerencsénk ezennel jelenteni, hogy gyártmányaink egy hatóságilag bejegyzett minőségi **korona-farkas** védjeggyel vannak ellátva, a minék szíves figyelembe vételét kérjük. **Szab. osztrák-magyar államvasut-társaság magyar bányái, hutái és uradalmainak igazgatósága.**

44-1-1

Blusok, pongyolák, alsószoknyák és kötények

a legdivatosabb és legszebb kivitelben úgy készen, mint a legrövidebb idő alatt mérték után elkészítve, a női divathoz tartozó összes cikkekkel egyetemben igen jutányos áron kaphatók

DEUTSCH KÁROLY női divatárú üzletében Szegeden

Kelemen-utca 7-ik szám, Lengyel-palotával szemben.

28-1-1

„Mercur”
gyújtó

„Mercur”
gyújtó

forgalomból 3%

3-3-1

az elaggott és munkaképtelen kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak részére építendő „Baross” menhely javára.

!! Követelni mindenütt !!

PARAL PÁL

hentesárú- és húskülönlegességek üzlete
Szegeden, Kelemen-utca,

az „Európa-Szálloda” átellenében. Telefon 128. sz.

Vegyes feirágottak nagy választékban.

Valódi **kassai, prágai és szegedi sonkák** dús raktára.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. 7-3-1

Uj gouvrirozó intézet.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Szegeden, a Szechenyi-téren (Misi Zsiga órák mellett) **gouvrirozó (álló ráncz), plissirozó (fekvő ráncz) intézetet nyitottam** műhímezési előnyomdával együtt, hol minden e szakba vágó munkákat gyorsan és olcsón készítek. 9-2-1

Goldmann Ignác.

Koch Béla Szeged

épületfa- és asztalos-árúk raktára

Kossuth Lajos-sugárút 22. sz.

Ajánlja kellő figyelemmel osztályozott **I. rendű fenyő- és keményfa asztalos-árúit** a n. é. faiparosok b. figyelmébe, u. m.: szurkos- és veres-fenyőfa, gőzölt és gőzletlen bükk-, jávör-, tölgy-, hárs- és kőrisfa minden vastagsági méretben a legjutányosabb árak mellett helyben vasut- vagy gőzhajó-állomáshoz **bérmertve szállítva**.

Nagy raktár beföldi és porosz szalón köszénből, valamint kiváló minőségű légszusz-pirszénből, cement- és mészeladás **kicsinyben és nagyban**. 11-3-1

Saját gyártmányu

PAPLANOK, MATRACZOK, valamint szőnyegek, függönyök, **vasbútorok és gyermek-kocsik** legdiszesebb kivitelig, gyári árban kaphatók

özv. Reiser Fülöpné-nél
Szegeden. 6-5-1

Krausz Ármin

táncztanító

Szegeden, Feketesas-utca 11. szám
új tanfolyamot kezd:

1902. évi szeptember hó 15-én
ujjonnan átalakított termében.

Bővebbet ugyanott. 15-1-1

Kitüntette a bpesti II. nemzetközi acetylen-gáz-kiállításon és a szegedi országos mezőgazdasági kiállításon.

Magyar ipar! Hazai gyártmány!

ACETYLEN

gázfejlesztő készülékek

általánosan elismert, megbízhatóbb, legjobb és legolcsóbbak.

A Molnár Márton-féle szabadalmazott automatikus „Zenith” fejlesztők **55 frttól feljebb**. 26-1-1

Molnár Márton

szabad, Acetylen gázfejlesztő gyára
Szeged, Valéria-tér 2. szám.

Sürgőnyozim: **Acetylen, Szeged**. — Prospektus és költségvetés ingyen.
Számos elismerő levél.

Gyenes Pál

agyagkályhakészítő Szegeden.

Raktáron tart nagy választékban

saját készítményű kályhákat

mindenfélé színben. 13-8-1

Elvállal **ujbóli rakásokat és javításokat**.

Vidéki megkeresésre készséggel váiaszol.

TEVÁN ÉS HALÁSZ

első szegedi faszobrászati műipartelepe.

Ajánlja dúsan fölszerelt raktárát, u. m.:

lapos oszlopdíszek, gömbölyű oszlopdíszek, kredenz rátét-támasz, sarokdíszek, kördíszek, rózsák, bútordíszekben stb. igen jutányos árakon.

Kívánatra árjegyzék ingyen és bérmertve. 12-3-1

Akinek birtokát

drága kamatu kölcsönök terhelik, vagy aki **birtokára olesó kölcsönt óhajt**, forduljon bizalommal hozzám adósságainak rendezése végett.

Ajánlok 10 évtől 51 évig terjedhető kölcsönöket **tőke és kamat** visszafizetéssel **együtt** minden 100 korona után **félévenként** előre fizetendő **2 korona 50 fillértől** kezdve. A féléves részletek pontos betartásával **a tőke is ki lesz fizetve**.

Csak válaszbélyeggel, vagy kataszteri birtokiv és telekkönyvi kivonattal ellátott kérdésekre adok bővebb felvilágosítást.

Kormos Lipót

38-0-1 Szeged, Lillom-utca 12.

Pály Testvérek
vasöntöde és gépgyára
Szegeden, Kálvária-utca.

Gyárt: 1-3-1

Borsajtókat.
Felvonó darut.

ELVÁLLAL:

Gépjavitásokat, új gépek és géprészek, vasöntvények készítését. Szij- és fogaskerekek, tengők, csapágyak, gőzmalom-, téglagyár- és kendergyár berendezéseket.

VARRÓGÉPEK legjobb és legerősebb,
családi és ipari célokra
kaphatók **DÉRY EDE** varrógépraktárában 8-2-1
Szeged, a postaépülettel szemben csekély havi törlesztésre 5 évi jótállás mellett.

Ha öszöl a haja vagy szakálja, használja a
FRANKL-féle HAJFJÍTÓ-t
A haját nem festi, hanem annak
fiatal eredeti színét adja vissza. Úta-
sítás mellékelve. 1 kis adag 1 kor.
Nagy adag 2 korona.
Kaphatók egyedül a készítőnél: **Fankl Antal** gyógyszerárában
Szegeden, Felsőváros, Szent-György-tér. 5-2-1

1000 és 1000 nő által dicsérve lesz a
Frankl-féle Serail-Arczcrème
Pár nap alatt eltünteti szeplőt, pat-
tanást, májfoltot s más arczisztát-
lanságot.
Egy tégely crém ára 1 kor. Serallerém
szappan darabja 70 fillér.
5-2-1

Rózsa Mihály
mérlegkészítő
Szegeden, Párisi-körút 44. sz. alatt.
Elvállal minden e szakmába vágó mun-
kák készítését és javítását a legjutányo-
sabb áráért, a legszebb kivitelben. 10-2-1
Uj mérlegek!

Nyergök és kocszó-lószerszámok
nagy választékban, igen olcsó árban és
előnyös fizetési feltételek mellett; továbbá
ajánlom a rendkívüli nagy előnnyel járó
**szabadalmazott gyors kifogó ló-
szerszámomat**, amelyekkel veszély
esetén egy kézmozdulattal a kocsból a lovak
kifoghatók és a kocsin lévő a veszélytől
megmenthetők. Ezen szerszám nagyon erős
és tartós és ami a fő, nem drágább, mint a
közönséges, tehát minden lótarató beszerez-
heti. Átalakításokat és javításokat nagyon
olcsón készítek, használt szerszámot és
nyergeket pedig becserelek.
Falábu László 19-2-1
szij-, nyereg- és bőrdíszműves,
Szeged, Tisza Lajos-körút 53.
dr. **Goldschmidt**-palotával szemben.

Segnagobb cipőraktár.
Kizárólag saját készítmény.
Kapható:
Engelsmann Sománál
Szegeden, 40-1-1
Széchenyi-tér 9-ik szám.

Kulinyi Simon
Szegeden, Tisza Lajos-körút
(Lábdy-ház, a polgári leányiskola mellett).
Kárpitos, minden e szakba vágó munkák
készítője. Diszító, termek, szobák alkalmi
átdíszítését és tapétozását legszebben és
legolcsóbban eszközli. Gépműhímző és
női ruhák aplikálását a legújabb divat-
lapok után olcsón készit. 36-1-1

Glöckner József
az Alföld egyedüli legjobban berendezett
VEGYI TISZTÍTÓ és
MŰFESTO GYÁRA
férfi, női és gyermekruhák, végáruk és
cipkefűggönyök számára.
Főüzletek SZEGEDEN:
Iskola-utca 27-28. saját ház. . . . .
. . . Kársz-utczán a Profétának által.
Bástya-utca a Stefániával szembe. . . . .
Flóközletek:
Temesvár: belváros Jenő herceg-utca.
. . . . . Ujvidék: Futtaki-utca.
Szentes: Kossuth-utca. . . . .
Vegyitisztító-telep: Szegeden, a Kálvária-uton.
32-5-1

Doktor József
bútorasztalos-mester Szeged, Felsőváros, Római-körút 23. sz.
Ajánlom a n. é. közönségnek saját műhelyemben
gondosan és stilszerűen készült **kész bútorai-
mat**, úgy ebédlők, mint hálószoba-bútorok
nagy választékban, továbbá konyha-berendezé-
sek a legjutányosabb árban. Minták utáni megrende-
léseket gyorsan és pontosan eszközölk. 17-1-1

Budapesti férfi- és gyermekruha-raktár
Szegeden, Széchenyi-tér
(Prosznitz-ház, zöldség-piac).
Jó és olcsó bevásárlási forrás.
Tisztelettel
Krausz Dávid.
35-2-1

Őszi idényre
Selyem-, Szövet-, Flanel- és Mosó-Blusok,
PONGYOLÁK,
GYERMEK-RUHÁCSKÁK
legolcsóbban szerezhetők be
Winternitz Márton,
női- és gyermekruha-áruházában
Szeged, Kigyó-utca, Ströbl-ház. 48-1-1

KISS D. ÉS PÁRSA UTÓDAI
SZEDED.

Női divatárú-üzlet.

FÉRFI SZABÓSÁG.

KÉSZ NŐI FELÖLTÖK.

PÁRISI UJDONSÁGOK.

Dús választék: 25-13-1

NŐI RUHA-KELMÉK,

SELYEM ÉS BÉLÉSÁRÚKBAN.

Bizományi raktár:

EREDETI PÁRISI MODELLEK,

NŐI KALAPOKBÓL.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Brausweller János
Szegeden. Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műórás, főtalálója
a remon-toir ingaóráknak
stb. stb.

**ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE**

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

MAADER ARNOLD

férfi-, női- és gyermek-czipók raktára

SZEGEDEN,

Széchenyi-tér, a postaépület mellett.

Mérték utáni rendelések leg-
ujabb divat szerint legtartósab-
ban készülnek.

Ortopéd-czipóknél orvosi ren-
delet szerint a legnagyobb figye-
lem fordítottatik.

Nagy raktár szegedi női pa-
pucesokban.

Vidéki megrendeléseknél azon-
t. uraságoknak, kiknek mértékét még nem
bírom, egy használt czipó beküldése után
a rendelendő czipót a legtűzetesebben el-
készítem. 18-2-1

Kelepetz Mihály

műszerész Szegeden, Oroszlán-utca.

Elvállal fegyver, kerékpár és
varrógépeket szakszerű javításra, vala-
mint tüzi emaillozást és speczi-
álista esztergályozást.

Kész raktár kerékpár és varró-
gépekből. 31-1-1

Hegedüs Béla

felsővárosi temetkezési vállalata.

Temetkezéseket a legolcsóbb
árban elvállal

Hegedüs Béla

Szeged, Szent-György-tér 1. sz. 4-3-1

45-3-1

Czement, mész, gipsz, cementlapok,
kátránytermékek.

aszfalt elszigetelő lemezek,
stukator-nád stb.

építési anyagok
nagyban és kicsinyben

Klein Adolfnál
SZEGED,

Mérei-utca 6., Feketesas-utca 22.

Homlokzati köpor vagononkint.

BRAUN JÁNOS

első alföldi hangszerkészítő és látszerészeti üzlete

Kárász-utca 7. → SZEGEDEN. ← Kárász-utca 7.

Ajánlja a legjobb minőségű, saját készítésű 39-13-1

FÚVÓ- és VONÓ-HANGSZEREIT

és ezek alkatrészeit, mint: legfinomabb olasz és német
bélhúrokat, vonókat stb. Dús raktárt tart mindennemű
hegedűk, gordonkák, gitárok, cziterák, nagybőgők,
tamburák, cimbalnok, sipolák, (clarinetok), fuvolák,
okarinák, harmonikák és különféle hangszerek, min-
denféle rézfúvók és zenélő automatákból.

Nagy választék orrcsipek, szemüvegek, táv- és látosóvek, szesz-
hő- és légsúlymérők, vízmértékek- és rajzeszközökben.

Egyedüli készítője a megedzett rugékony acélszemüvegeknek.

Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

← Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve. →

Id Szüts István utóda

SZÜTS és NAGY

SZEGED, Hid-utca, Milkó-palota.

Allandóan nagy raktár férfi-, női-
és gyermek-czipókból. Mérték szerinti
megrendelések pontos elkészítése. Az egy-
éves önkéntes urak szives figyelmébe aján-
lom esztráimat és bakancsaimat.
(Előírás szerint.) 24-1-1

DENGL GYULA

uj, házikenyér-sütődője

Szeged, Károlyi-utca 3. szám, Nótvalasztó-ápolót.

Van szerencsém a n. é. közönség tudó-
mására hozni, hogy a fenti helyen

házikenyér-sütődét

létesíttem, hol allandóan friss sütésű
kenyér kapható. 47-1-1

Valódi, hamisítatlan
SZEGEDI PAPRIKA,
TOJÁSOS TARHONYA,
SZEGEDI PAPUCS,
MÉSZÁROS-SZATYOR,
MÉSZÁROS GYÉKÉNY

legelőnyösebben beszerezhető

Bokor János

liszt- és terménykereskedőnél 27-1-1

Szegeden, Feketesas-utca.

Paprika- és tarhonya-
 megrendelések 5 kilós posta-
 csomagokban is eszközöltetnek.

„Viola“-Crème

(fehér v. rózsaszinben)

használata mellett

májfoltok,

szeplők és pörsenések

néhány nap múlva eltűnnek.

Egyedüli készítője:

Gerle Jenő

gyógyszertára

a „Kigyóhoz“

Szegeden, 21-1-31

Klauzál-tér, Kiss D.-féle ház.

Első erdélyi görléczgyár

WEINRICH FRIGYES, SZÁSZ-RÉGEN.

Olesó áron ajánlja gőzölt és jól kiszá-
 ritott fából tetszetős alakban, tisztán ké-
 szített **görléczeit** minden faiparosnak.
 — Ingyen képes árjegyzéket küld. —
 Diófát magas áron vesz. — A gyár na-
 gyobbítása végett egy még jó karban lévő
 12 lóerejű Hoffmeister-féle gőzmotor és egy
 egész új injektor olesón eladó, vagy egy
 25—30 lóerejű félstabil gőzgéppel elese-
 rélendő. 22-13-1

Rápolti, Kun és Tóth

műszövék,

valódi lenárúk, finom kamuka asztal-
 neműek, jaquard-mintás és
 nyüstös-árúk s a székely házi sző-
 vött cikkek készítői

Székely-Udvarhelyen.

Alföldi képvisellete:

BABÓS ELEK kötszövőnél
 Szegeden. 23-13-1

Sziráky J.

műkéses Szegeden, Kelemen-utca.

Ajánlja a legkitünőbb minőségű, saját
 gyártmányu **zseb-, kertészeti-, asztali- és**
konyhakéseit, ollóit és beretvált.

Elvállal mindenemű **acélárú ké-**
szitményeket, javításokat és kö-
szőrüléseket a legjutányosabb áron,
 gyorsan és pontosan teljesítve. 30-1-1

WEINBERGER SAMU

FÉRFI-SZABÓ

Szegeden, Kelemen-utca 2. szám.

Készít mérték szerint a legjobb minő-
 ségű hazai és angol szövetekből **férfi**
ruhákat a legjutányosabb áruk mellett.

Gyors és pontos kiszolgálás.
 Saját szövetből való gombok készítését
 elvállalom. 29-1-1

SINGER ÁRMIN

Szegeden, Tisza Lajos-körút 48. sz.

Ajánlja dúsan felszerelt és a mai kor
 igényeinek megfelelő 20-2-1

üveg, porcellán, majolika,
kődény, Ditmár-féle lámpák,
tükör nagyraktárát.

Bokor Izsó

ékszerész Szegeden, Kelemen-utca 7. szám.

Ajánlja raktárát mindenemű **arany-,**
ezüst-, ékszerárú és órákban. —
 Vesz és becserél régi aranyat, ezüstöt és
 ékszereket a legmagasabb áruk mellett.
 Saját műhelyemben javítások a legjutá-
 nyosabban, pontosan és gyorsan eszkö-
 zöltetnek. 34-3-1

JAKOB B.

czimfestészeti műterme

Szegeden, Feketesas-utca.

Izléses és gyors munka.

Jutányos áruk. 37-1-1

Repmann Ignác

RÉZMŰVES SZEGEDEN

Felsőtiszapart 8. és Károlyi-utca 3.

Elvállal és készít: **Szesz- és czukorgyár-**
berendezéseket, cognac-, sör- és pá-
linka-főzdeket a legújabb rendszer szerint.

Fecskendő és szivattyús kutakat.

Minden fajta **üstöket, konyha- és kávéházi edé-**
nyeket és ezeknek czinezését a legolcsóbb
 árakért. 41-1-1

Nagy Pál

szobafestő, mázoló és czimfestő

Szegeden,

Tisza Lajos-körút és Korona-utca sarok.

Elvállal minden e szakmába vágó
 munkákat, u. m.:

szobafestést, mázolást,
czég- és czimer-festést, családi
czimereket, épületek, kastélyok
és templomok festését és ara-
nyozását

a mai kor igényeinek teljesen
 megfelelőleg. 33-3-1

Traub B. és Társa, Szegeden

ajánlja korszerűen és gőzerőre berendezett

könyvnyomdáját, ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

♦ ♦ könyvnyomdai műintézet és díszkönyvkötészetét

minden e szakma vágó munkák, u. m.: ipartestületi vagy egyesületi alap-
 szabályok, meghívók és egyéb szükségleti nyomtatványok; részvények, betét-
 könyvek; levélpapírok, számlák és levélborítékok minden alak és minőségben,
 árjegyzékek, czimkártyák és névjegyek szállítására. **Munka- és iparostanoncz-**
iskolai ellenőrzési könyvek, valamint **tanonczszerződések** és **tanoncz-**
bizonyítványok, költségjegyzékek és egyéb kezelési nyomtatványokból nagy
 raktárt tartunk és azokat kitünő kivitelben, **a megrendelések beérkeztekor**
azonnal, a legolcsóbb áron szállítjuk. — Kivánatra minták és árakkal
 készségesen szolgálunk. — Kérjük szükség esetében czégünkhöz fordulni.

16-3-1

Tisztelettel

Traub B. és Társa, Szeged.

Nyomatott Traub B. és Társa könyv- és könyvnyomdájában Szegeden.